

Kommunstyrelsen

Uppdrag att utreda åtgärder för kommunala skolverksamheter inom Djursholm, Stocksund och västra Danderyd med anledning av nuvarande kapacitetsöverskott och framtida elevutveckling

Ärende

En samlad kapacitetsberäkning av samtliga F-6 skolor förutom Enebyberg visar på ett kapacitetsöverskott om cirka två parallella årskurser eller drygt 400 elever år 2027. Den förväntade ökningen av elevunderlaget enligt befolkningsprognosen 2023–2032 bygger till stor del på det årliga bostadsantagandet där det historiska utfallet inte fullt ut motsvarat de prognoser som tagits fram. En utredning om framtida organisation av kommunens skolverksamheter bör därför genomföras för att möta det kapacitetsöverskott som föreligger idag samt den framtida ökningen av elever som förväntas vara svag och därtill mycket osäker.

Utredningen bör beskriva hur åtgärdsförslagen påverkar utifrån flera aspekter, exempelvis förändringar för eleverna, vårdnadshavare, personalen, hur ekonomin påverkas samt utifrån tekniska aspekter och stadsbyggnadsperspektivet. Utredningen samordnas av tekniska kontorets avdelning för samhällsutvecklingsfrågor men kräver nära samverkan med utbildningsförvaltningen för att belysa behovet av åtgärdsförslag för skolverksamheterna.

Tekniska kontoret bedömer att uppdraget kan återrapporteras till kommunstyrelsens sammanträde den 19 juni 2023.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen uppdrar åt tekniska kontoret att utreda åtgärder för kommunala skolverksamheter inom Djursholm, Stocksund och västra Danderyd med anledning av nuvarande kapacitetsöverskott och framtida elevutveckling enligt tjänsteutlåtande daterat 26 januari 2023. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen vid sammanträdet den 19 juni 2023.

Anders Forsberg

Jessica Käller

Bakgrund

Av lokalförsörjningsplanen för åren 2023–2032 som antogs av kommunstyrelsen den 24 oktober 2022 (§ 144) framgår att kommunen har ett överskott av skolplatser. En samlad kapacitetsberäkning av samtliga F-6 skolor förutom Enebyberg visar på ett kapacitetsöverskott om cirka två parallella årskurser eller drygt 400 elever år 2027.

Dock visar befolkningsprognosen fortsatt på en mindre ökning av antalet elever fram till 2032. Ökningen utgörs främst av en förväntad ökning i kommundelen Västra Danderyd.

De tre skolorna med årskurs 7–9 klarar, med paviljonger, det förväntade behovet de närmaste åren med en viss överkapacitet. Under hela prognosperioden minskar dock efterfrågan på platser. En viss minskning av antalet tillgängliga skolplatser väntas dock ske år 2027 när Mörbyskolans paviljong avetableras.

Danderyds kommun står inför stora investeringsbehov när det gäller grundskola de kommande åren. Inom två grundskolor, Enebybergs skola och Stocksundsskolan planeras det för större om- och tillbyggnationer. Planeringsinriktningen för Stocksundsskolan antogs av kommunstyrelsen den 18 januari 2021 (§ 8). Stocksundsskolan ska utformas för två paralleller i årskurserna F-3 samt fem paralleller i årskurserna 4–6 där alla temporära lokaler ska ersättas med permanenta lokaler. Totalt dimensioneras skolan med 23 hemklassrum för ca 575 elever. Detta innebär en utökning med två klassrum gentemot antalet elever i dagläget. Enligt nuvarande tidplan kan projektet vara genomfört till år 2027.

Kommunstyrelsen beslutade den 16 maj 2022 (§ 78) om den framtida inriktningen för skollokalerna i Enebyberg. Nuvarande paviljonger ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottshall ska uppföras på Brageskolans tomt. Den nya skolan ska utformas som en 4-parallellig skola för årskurserna F-6. Skollokalerna i Enebyberg kan i sin helhet stå klara tidigast år 2029.

Tekniska kontoret kan med utgångspunkt i antagen lokalförsörjningsplan (gällande för åren 2023–2032) konstatera att det föreligger ett betydande överskott av skolplatser inom Djursholm, Stocksund samt Västra Danderyd.

Osäkerhet råder dels i vilken utsträckning barnfamiljer kommer att flytta in i framtida färdigställda lägenheter. Det finns också en osäkerhet gällande hur bostadsbyggandet i kommunen utvecklar sig framåt med hänsyn till rådande ekonomiska läge. Antagandet för kommunens bostadsbyggande har stor betydelse för befolkningsprognoserna. Den förväntade ökningen av elevunderlaget enligt befolkningsprognosen bygger därför till stor del på det årliga bostadsantagandet. Det historiska utfallet har inte motsvarat de

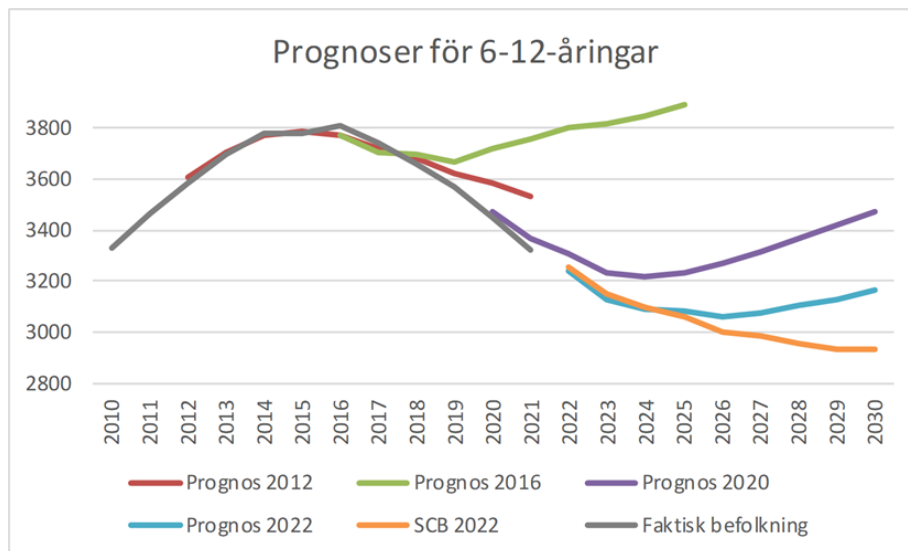

Anders Forsberg

Jessica Käller

prognoser som tidigare tagits fram varför en viss försiktighet måste tillämpas.

Nedan redovisas hur befolkningsprognoserna sett ut de senaste åren samt det faktiska utfallet.

Utbildningsnämnden har i sin lokalbehovsanalys gjort bedömningen att en fördjupad översyn kring skolverksamheterna bör genomföras för att möta det kapacitetsöverskott som föreligger i nuläget och den framtida elevutvecklingen som förväntas vara svag och därtill mycket osäker. Behovet av en utredning kring detta framgår i kommunens lokalförsörjningsplan (gällande för åren 2023–2032).

Tekniska kontorets uppdrag

Avgränsning och syfte

Uppdraget syftar till att få en kommunöversgripande översyn av skolkapaciteten i samtliga kommundelar förutom Enebyberg. Syftet är att få fram förslag på en lösning som hanterar överkapaciteten av skolplatser. Eftersom en betydande andel av eleverna går på fristående skolor i kommunen så behöver även de fristående skolorna som har verksamhet i kommunalt ägda fastigheter ingå i utredningen.

Målet med uppdraget är att föreslå olika konkreta alternativ för kommunstyrelsen att ta ställning till. Ett 0-alternativ behöver också utredas, det vill säga vad konsekvenserna blir om inga åtgärder vidtas. Alternativerna ska belysa hur förändringarna påverkar med utgångspunkt i flera aspekter, exempelvis förändringar för elever, vårdnadshavare, för personalen,

Anders Forsberg
Jessica Käller

stadsbyggnadsfrågor samt hur ekonomin påverkas. Åtgärdsförslagen kan innebära förändringar som:

- Eventuella sammanslagningar av skolenheter
- Eventuella nedläggningar av skolenheter
- Flytt av elever
- Ombyggnationer
- Ändrade skolvalsregler

En barnkonsekvensanalys för de olika förslagen ska också ingå i utredningen. Tekniska kontoret föreslås återrapportera uppdraget under juni 2023.

Tekniska kontorets avdelning för samhällsutvecklingsfrågor samordnar uppdraget som främst kommer att hanteras av bildningsförvaltningen men även fastighetsavdelningen. Bildningsförvaltningen kommer i sitt arbete att ha med det pedagogiska perspektivet i utredningen men även frågor som kräver samordning, exempelvis skolvalsregler, skolskjuts och ekonomiska analyser.

Tekniska kontorets yttrande

Det är av stor vikt att lämpliga åtgärder genomförs för att uppnå en balans gällande antalet skolplatser, likaså kunna fatta nödvändiga beslut för pågående projekt. Framtagna åtgärdsförslag behöver även ta höjd för den osäkerhet som föreligger avseende elevutvecklingen i kommunen den kommande tioårsperioden med en utblick på 10–30 års sikt.

Utredningen behöver belysa hur förändringarna påverkar utifrån flera aspekter, exempelvis förändringar för eleverna och vårdnadshavare, för personalen, hur ekonomin påverkas samt utifrån tekniska aspekter, både vid ett 0-alternativ samt för de förslag som presenteras. Ytterligare aspekter är bland annat skolvalsregler, skolskjuts, pedagogiska effekter, ekonomiska analyser osv. Fastighetsavdelningen behöver bidra med tekniska aspekter kopplade till fastighetsobjekt där skolverksamhet bedrivs i de aktuella kommundelarna.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningsuppdraget kan genomföras med befintliga personella resurser.

Anders Forsberg
Jessica Käller

Johan Lindberg
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Teknisk direktör

Kent Henningson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Uppdrag att utreda åtgärder för kommunala skolverksamheter inom Djursholm, Stocksund och västra Danderyd med anledning av nuvarande kapacitetsöverskott och framtida elevutveckling
2. Strategisk lokalförsörjningsplan 2023–2032
3. Utbildningsnämndens lokalbehovsanalys, 2022-09-07
4. Utbildningsnämndens beslut, 2022-09-07 § 66
5. Bildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2022-07-01
6. Reservation C, 2022-05-16
7. Kommunstyrelsens beslut, 2022-05-16 § 78
8. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2022-04-26
9. Kommunstyrelsens beslut, 2021-01-18 § 8
10. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2020-12-08

Expedieras
Utbildningsnämnden
Tekniska nämnden